

เทศน์อบรมฆราวาส ณ สวนแสงธรรม
เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๙

ดอกไม้ ๔ เหล่า คน ๔ ประเภท

พระพุทธเจ้าท่านสอนให้ตบแต่งประดับประดาตัวเองด้วยศีลด้วยธรรม พวกเราประดับประดากันตั้งแต่เครื่องลูบไล้เครื่องของหอมต่าง ๆ เครื่องอะไรต่ออะไรเต็มไปหมด คนคนหนึ่งนัยกไม่ขึ้นมีแต่เครื่องแต่งตัวเต็มไปหมด เครื่องแต่งใจไม่มี เสียตรงนี้ นะ ให้พร้อมกันซิ ข้างนอกดูให้โก้หรูข้างในก็โก้หรูแล้วก็ใช้ได้ นี่โก้หรูแต่ข้างนอกข้างในเหมือนลิง

ท่านแสดงไว้ในธรรมมีข้อเปรียบเทียบ ท่านเทียบดอกไม้ คนที่มีรูปร่างซี้ริ้วซี้เหร่แต่เป็นคนดี น้ำใจดี น้ำใจดีคือตบแต่งภายในดี ข้างนอกถึงจะไม่สวยไม่งามก็ตาม คนนี้เป็นคนดี อีกคนหนึ่งรูปร่างสวยงามแต่น้ำใจไม่ดี อันนี้ก็เรียกว่าเป็นคนไม่ดี เทียบกับดอกไม้ที่สวยงามแต่ไม่มีกลิ่นหอม ดอกไม้ประเภทแรกนั้นไม่สวยงามแต่มีกลิ่นหอมก็ชวนชม ดอกไม้ประเภทที่สามนั้นทั้งไม่สวยไม่งามทั้งมีกลิ่นเหม็น นี่ไปที่ไหนโลกเขาแตกฮือ ๆ เขากลัว คนประเภทที่ว่าซี้ริ้วซี้เหร่ด้วย เป็นคนโหดร้ายทารุณ หาความดีไม่มีในใจด้วย คนประเภทนี้ไปที่ไหนโลกแตก ประเภทที่สี่ ทั้งรูปร่างสวยงามด้วย ทั้งจิตใจดี ความประพฤติหน้าที่การงานดี ทุกสิ่งทุกอย่างเรียบร้อยไปหมด นี่เทียบกับดอกไม้ที่มีทั้งกลิ่นหอมด้วย ทั้งดอกก็สดสวยงดงามด้วย

ท่านเทียบไว้เวลาประพฤติตัวก็ให้เป็นประเภทดอกไม้ที่มีกลิ่นหอม กลิ่นหอมภายในใจด้วย ส่วนรูปร่างกลางตัวของเรานั้นกรรมตกแต่งมาให้เรียบร้อยแล้ว เป็นอย่างไรก็เป็นอย่างนั้นแหละรูปร่าง มีลักษณะอย่างไรก็เป็นไปตามรูปร่าง สดสวยงดงามหรือไม่สดสวยงดงามก็บุญแต่ง คำว่าบุญแต่งนี้ก็เรานั้นแหละแต่ง เราทำมาแต่ก่อนเป็นยังไง เวลาตกออกมาเป็นรูปร่างก็เป็นรูปลักษณะนั้น ๆ ไม่ค่อยเหมือนกัน

เราต้องตบแต่งภายในไว้ให้เรียบร้อย ไปเกิดที่ไหนก็ให้เป็นเหมือนนางฟ้านางสวรรค์ ทำมหาพรหมหรือท้าวสักกเทวราชไปที่ไหนผู้หญิงตอมเลย นี่เรียกว่าผู้ชายที่มีความสวยงาม ถ้าเป็นผู้หญิงไปที่ไหนผู้ชายเป็นบ้าเลยตั้งสติไม่อยู่ ผู้ชายเห็นผู้หญิงสวย ๆ เป็นอย่างนั้นแหละ ผู้ชายนี้เป็นบ้าง่ายกว่าผู้หญิง แต่ลอกเก่งนะผู้ชาย ให้พากันจำไว้พวกผู้หญิงเดี่ยวผู้ชายตมเอาตบไปกินจะว่าไม่บอกนะ ผู้ชายเล่ห์เหลี่ยมมาก พอเห็นสาว ๆ โห หุสวยนะ ๆ ให้พี่ไปด้วยได้ไหม เป็นอย่างนั้นแหละมันลอกตมพวกนี้พวกนี้ลอกเก่ง ผู้ชายลอกตมเก่ง เราพูดได้อย่างนี้เพราะผู้ชายไม่มีแถวนี่ เราพูดให้ฟังเฉพาะผู้หญิงไม่ให้ผู้ชายรู้นะ

ท่านแสดงไว้ในธรรมว่ามีคน ๔ ประเภท คนที่มีรูปร่างไม่สดสวยงดงาม ชีวีวัชร์เห็นด้วย น้ำใจดำด้วย อันนี้ไม่ดีเลย ประเภทที่สอง รูปร่างไม่ดีแต่จิตใจดี อันนี้ดี ประเภทที่สาม รูปร่างดีแต่จิตใจไม่ดี เทียบเป็นดอกไม้ ๔ ดอกดังที่ว่ามานี้แหละ ถ้ากลิ่นหอม นั่นก็หมายถึงความดีภายในใจและการประพฤติเนื้อประพฤติตัวดี ท่านเรียกว่าดอกไม้ที่มีกลิ่นหอม รูปร่างก็เห็นได้ด้วยตาทุกคน รูปร่างไม่ดีแต่น้ำใจดีอยู่ได้นะคนเรา อยู่ด้วยกันได้ ถ้ารูปร่างจะสดสวยงดงามขนาดไหนก็ตาม หากว่าน้ำใจไม่ดีแล้วอยู่ด้วยกันไม่ทน สามภรรยาอยู่ด้วยกันก็อยู่ไม่ทน เพราะใจไม่ดี มีแค้นกันอยู่เรื่อย ๆ เลยกลายเป็นคู่ต่อสู้ขึ้นเวทีทุกวัน ทะเลาะกันทุกวัน ๆ เพราะคนหนึ่งทำกวนใจนั้นแหละพูดง่าย ๆ

ถ้าต่างคนต่างน้ำใจดี ต่างคนต่างมีดอกไม้หอมชวนชม ตายด้วยกันเป็นด้วยกัน ทำความปรารถนาให้ได้พบกันทุกภพทุกชาติไปอีก นั่นแหละคือดอกไม้ที่มีกลิ่นหอมดมแล้วไม่จิตจางดอกไม้ประเภทความดีของคนเรา ไม่เหมือนดอกไม้ที่อยู่ตามสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งไปตามลม แต่ดอกไม้นี้ไปทวนลมไปได้หมด คนดีนี้รำลือไปได้ไกลทั้งนั้นแหละ ชั่วก็ดังไกล เรื่องบาปเรื่องบุญนี้ดังไกลศีลธรรมนี้ดังไกล เทียบกับดอกไม้มีกลิ่นหอมและไม่หอม บากกลิ่นไม่หอม กลิ่นเหม็น บุญกลิ่นหอม ดอกไม้ประเภทที่สี่นั้นทั้งสดสวยงดงามรูปร่างกลางตัวด้วย ทั้งความประพฤติหน้าที่การงานทุกอย่างเรียบร้อยไปหมดด้วย ผู้นี้เป็นผู้ดี ท่านแสดงไว้

ใครอยากเป็นคนประเภทที่สี่นี้ก็ให้ปฏิบัติตัวให้เป็นคนดี อย่าโกรธง่าย อย่าทะเลาะเบาะแว้งคนนั้นคนนี้ เฉพาะอย่างยิ่งทะเลาะเบาะแว้งกับแฟน อย่าไปทะเลาะกับเขา ผู้ชายส่วนมากไม่ชอบทะเลาะทะเลาะ ผู้หญิงนั้นแหว็ด ๆ ถ้าเราเป็นผู้ชายอย่างหลวงตาบ้วนนี้เป็นตัวละครปากเลย เอาให้ปากผู้หญิงเจอเลย แต่นี้หลวงตาบ้วนไม่มีเมียจึงสอนเอาไว้ให้รู้เรื่องราวว่าใครมีเมียอย่างนั้นให้ระมัดระวังนะ แล้วเมียคนนั้นให้ระมัดระวังถ้าอยากมีปากติดหน้าอยู่กับเขา ไม้จั่นปากแตกถูกผัวดี

เพราะทะเลาะกันอยู่ทุกวัน มันรำคาญก็วากไปที่หนึ่ง ส่วนมากผู้ชายไม่ชอบรำไรรำไร ผู้ชายมีใจหนักแน่น แต่เราไม่ไช่ยกยอผู้ชายเหยียบย่ำผู้หญิง นี่เราพูดตามนิสัยส่วนมากนิสัยผู้ชายมีความหนักแน่นมากกว่าผู้หญิงและเก็บความรู้สึกไว้ได้ดีกว่าผู้หญิงผู้หญิงอะอะออกแล้ว ๆ ออกได้ทุกทวารผู้หญิงเป็นอย่างนั้น

ให้เรารักษาความรู้สึกของเราไว้ สิ่งใดที่พูดออกไปแล้วจะไม่เป็นประโยชน์แก่ตัวเองและผู้อื่นแล้วเก็บไว้เสีย เหมือนไม่รู้ไม่ชี้ ท่านเรียกว่าเก็บความรู้สึกไว้ได้ ถึงจะมีความโกรธความแค้นความไม่พอใจกับใครก็ไม่แสดงอาการออกมาทางกิริยามารยาทตลอดถึงการพูดจาโต้ตอบต่าง ๆ เก็บความรู้สึกไว้ คนเราก็อยู่ด้วยกันได้ ความรู้สึก

ประเภทที่ไม่ดีนี้เมื่อเราเก็บไว้แล้วมันก็ค่อยจืดจางหายไปเอง ต่อไปมันก็ค่อยหายไป เหมือนไม่มีความรู้สึกอะไรเลย แต่เวลาเราแสดงออกมาในขณะที่มีความรู้สึกออกมานั้น มันกระทบกระเทือน จึงต้องได้ระมัดระวังรักษา ให้ต่างคนต่างเก็บความรู้สึกไว้

วันนี้พูดถึงบุคคล ๔ ประเภทกับดอกไม้ ๔ เหล่า เทียบกับมนุษย์เราทุกคน ๆ ให้ตั้งตัวเป็นคนดีปฏิบัติดี กรรมนั้นแหละเป็นเครื่องตบแต่งให้มีรูปสวยงาม และ ธรรมนั้นแหละเป็นเครื่องตบแต่งให้เป็นผู้มีใจดี กรรมเป็นผู้ตบแต่งให้มีรูปร่างกลางตัวต่าง ๆ กัน จากนั้นก็ธรรมเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงชุบเลี้ยงภายในจิตใจให้เป็นคนมีจิตใจ อโยโอรธาย อโยโลภ รากะตัณหาให้ระงับดับมัน

เรื่องรากะตัณหาที่รุนแรงมาก โลกเวลานี้กำลังมีเครื่องส่งเสริมมากมาย มาทุกทิศทุกทาง มีแต่เครื่องส่งเสริม ทำคนให้จิตใจคึกคะนองจนไม่รู้เนื้อรู้ตัว ตาบอดหูหนวกไปหมดเลย ไม่รู้สูงรู้ต่ำ ไม่รู้ควรไม่ควร เป็นไปได้ทั้งนั้น อำนาจของกิเลสตัณหาที่มันประเภทหน้าด่าน กิเลสตัณหาถ้ามันลองได้ครองหัวใจใครมาก ๆ แล้ว ไม่มีบุญ ไม่มีบาป ไม่มีสูงมีต่ำ ไม่มีในมีนอก ไม่มีใกล้มีไกล ไหม้ไปได้เหมือนไฟ ไหม้ตะไปเลย กิเลสตัณหาตัวนี้ จงพากันระมัดระวัง

สิ่งภายนอกคืออะไร เราก็ทราบด้วยกันทุกคน ท่านทั้งหลายนั้นแหละทราบดีกว่าหลวงตาที่มาสอนอยู่เวลานี้ สิ่งที่ทำให้ความเสียหายแก่ผู้ใหญ่และเด็กเวลานี้มีอะไรบ้าง ที่ล่องไหลมาจากเมืองนอกเข้ามาสู่เมืองไทยเรา เป็นต้นว่าเครื่องเทวทัตเสียก่อน เทวทัตคือโทรทัศน์ จากนั้นก็วิดีโอ และรูปโป๊ ๆ เป๊ ๆ ที่เป็นเครื่องส่งเสริมรากะให้เฟื่องฟูเป็นไฟเผาไหม้กันนั้นก็มีมากขึ้นเป็นลำดับ มีทุกแห่งทุกหน สุดท้ายมีกระทิงในวัดเผาไหม้ไปได้หมดเลยไม่มีเหลือ อันนี้ให้พากันระมัดระวัง อันใดที่เอามาในบ้านที่เด็กจะได้เกี่ยวข้องกับอย่าได้เอาเข้ามา เด็กจะเสียหายไปด้วย เด็กกำลังมีความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ออยากรู้อยากเห็นอยากรดลองทุกอย่าง ไม่รู้ว่าอันใดผิดอันใดถูกดีชั่วประการใดเลย แหละ เด็กเป็นอย่างนั้น แต่เวลาซึมซาบเข้าไปในจิตแล้วเด็กก็เสียได้ ผู้ใหญ่ก็เสียได้ด้วยกัน จึงต้องให้พากันระมัดระวัง

เราให้มีหลักชีเราเป็นชาวพุทธ อันใดควรแก่ประเทศชาติบ้านเมืองของเราที่จะเป็นประโยชน์ ก็ยึดเข้ามาเป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองของเรา อันใดจะเป็นความเสื่อมเสียให้ปัดออก ๆ เราอย่าไปคิดว่าเอาทุกสิ่งทุกอย่างมันเป็นความเสียหาย นี่แสดงว่าเราไม่มีหลักเกณฑ์ อะไรมาคว่ำ ๆ หลักลอยอย่างนี้ใช้ไม่ได้ บ้านเมืองเราเป็นบ้านเมืองจริง ๆ ประเทศไทย ๆ เป็นของเล่นเมื่อไร คนตั้ง ๖๐-๗๐ ล้านแล้วเวลานี้ เป็นประเทศที่สมบูรณ์แบบ ยิ่งเป็นประเทศที่มีพุทธศาสนาซึ่งเป็นแบบเป็นฉบับอันดีงามด้วยแล้ว ก็

น่าจะยึดเอาหลักพุทธศาสนาเป็นเครื่องประพடுத்தัว เป็นจารีตประเพณีอันดีงาม
ประพடுத்தิวในตัวของเรา

ถึงวาระวันเสาร์วันอาทิตย์นี้เข้าวัดเช้าว ไม่เข้าก็เข้าห้องพระรักษาศีลรักษา
ธรรม เวลาว่างภายนอกก็ให้ทำงานภายในใจ สั่งสมคุณงามความดีเข้าสู่ใจ นี้เรียกว่าไม่
เสียผลเสียประโยชน์ และสมกับเราเป็นชาวพุทธในเมืองไทย เป็นผู้มีหลักมีเกณฑ์เสาะ
แสวงหาธรรมเข้าสู่ใจ ร่างกายนี้มันวิ่งเต้นทุกเวลานั้นแหละ พอตื่นนอนแล้วก็วิ่งเต้น
เพื่อร่างกาย หานั่นหานี้จนกระทั่งมืด กลับมา หาดั้งแต่ส่วนร่างกายส่วนจิตใจไม่ค่อยได้
หา เพราะฉะนั้นเวลาไปทำการงานหรือซื้อขายไหนก็ตาม พุทธโธ ๆ อย่าลืมหายใจ
นี้เรียกว่าแสวงหาความดีภายในใจด้วย แสวงหาผลประโยชน์ทางร่างกายด้วย ไม่เสียผล
เสียประโยชน์ ให้พากันจำไว้อย่างนี้นะ ไปที่ไหนพุทธโธระลึกได้ ตั้งแต่ระลึกกิเลสยัง
ระลึกได้ ระลึกเรื่องธรรมทำไมจะระลึกไม่ได้ ระลึกได้ทั้งนั้นแหละ ถ้าเป็นอย่างนั้นแล้ว
ก็เป็นผู้มีหลักใจ

สิ่งต่าง ๆ ที่ล่องไหลเข้ามาสู่เมืองไทยของเราให้พากันระมัดระวัง อย่าคว้ามับ ๆ
ใช้ไม่ได้นะ เด็กจะเสียมาก เวลานี้เด็กกลายเป็นโกโรโกโสไปหมดนะ ตามโรงรำโรง
เรียนกลายเป็นโรงมั่วสุมไปนาทุเรศนะเวลานี้ ทุกสิ่งทุกอย่างความเสียหายไปกองอยู่ใน
ที่เช่นนั้น ๆ ซึ่งเป็นสถานที่ว่าเจริญ ๆ ที่สังคมยอมรับกัน แต่กลายเป็นสังคมที่เลอะ ๆ
เทอะ ๆ ไปด้วยความมั่วสุมโกโรโกโส ไปด้วยสิ่งไม่ดีภายในโรงรำโรงเรียน ไม่ว่าโรง
เรียนชั้นไหน ๆ มีอย่างนั้นด้วยกันทั้งนั้นแหละ นี่ละเพราะความลืมหืม ความใจง่ายไม่
คิดไม่อ่านเสียก่อน ก่อนที่เกี่ยวข้อกับอะไรต้องได้คิดได้อ่าน ปัญญาเป็นของสำคัญ ให้
ใช้ความคิดความอ่าน อันใดจะเสียหายอย่ากล้าทดลอง อย่าเสี่ยง ไม่ใช่ของดี

เหมือนกับไฟนี้ร้อนหรือไม่ร้อน เอมือจี้เข้าไปทดลองดูมันก็ไหม้มือเจ้าของนั้น
แหละ ของเสียหายอะไรก็ตาม เวลาเราทดลองก็เหมือนเราเอามือเข้าไปจี้ไฟ มันก็ไหม้
เอา ๆ อย่างนั้นแหละ ให้ระมัดระวังให้มากนะ วันนี้แสดงเพียงเท่านี้ เป็นดอกไม้ ๔
เหล่าเทียบกับบุคคล ๔ ประเภท ให้ท่านทั้งหลายนำไปประพடுத்தิวปฏิบัติ ประดับนอก
ประดับใน ประดับนอกคือประดับส่วนร่างกาย ประดับในคือประดับใจด้วยศีลด้วย
ธรรม เทียบเป็นดอกไม้ ๔ เหล่า ให้พากันนำไปประพடுத்தิวปฏิบัติ เอาไปเป็นคติเครื่อง
สอนใจ เราจะเป็นดอกไม้ประเภทไหน ส่วนรูปร่างกลางตัวมันก็เป็นมาแล้วด้วยอำนาจ
แห่งกรรม ที่เราจะตกแต่งใหม่ด้วยศีลด้วยธรรมนี้ เราจะเอาธรรมประเภทไหนไปตบ
แต่งจิตใจของเราให้สวยงาม ให้ชุ่มชื้นเบิกบาน ให้เรานำธรรมนั้นไปปฏิบัติต่อตัวของ
เรา ก็จะเป็นความสงบร่มเย็นทั่วหน้ากัน

เอาละการแสดงธรรมก็เห็นว่าพอสมควรแก่เวลา แก่กำลังวังชาของเราทั้งสองฝ่าย หลวงตาก็เทศน์ยากลำบากเดี๋ยวนี้ แล้วท่านทั้งหลายผู้ฟังบางท่านก็อาจจะไม่เข้าใจก็มี บางท่านก็เข้าใจ ครั้นสรุปลงแล้วก็ให้นำธรรมะนี้ไปปฏิบัติต่อจิตใจของทุกคน ๆ ให้มีหลักใจ ไปไหนอย่าลืมพุทธโธ ๆ นี้ละเป็นของสำคัญ

เอาละเพียงเท่านี้พอ